

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOYIY-
SIYOSIY FANLAR FAKULTETI**

Ro'yxatga olindi:

№ 70-60310100
2024 yil 10 03

"TASDIQLAYMAN"

SamDU rektori:

R.I. Xalmuradov

2024 yil " " "

**Xalqaro munosabatlar
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310 000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310100- Siyosatshunoslik

Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi 300 talik ro'yxatga kiruvchi
6-o'rinli Stanford University ta'lim dasturi asosida tayyorlandi.

(<https://politicalscience.stanford.edu/undergraduate-program/tracks/international-relations-track>)

Samarqand 2024

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
XAM1512		2026-2027	5-6	12	
Fan/modul turi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy fan		O'zbek		4 soat	
1.	Fan nomi		Auditoria mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
	Xalqaro munosabatlar		158	202	360
II Fanning maqsadi (FM)					
2	Fanning mazmuni				
	Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga xalqaro munosabatlarni o'rganishga asoslangan asosiy tushunchalar va kontseptual yondashuvlarning mazmunini ochib berish, xalqaro munosabatlar tarixi muammolari va ularning ko'nikmalarini egallash, jaxondagi va mintaqaviy darajada xalqaro munosabatlarning xususiyatlarini tahlil qilish, zamonaviy xalqaro munosabatlar tizimining shakllanishi va rivojlanishi hamda talabalarni jahon fanidamavjud bo'lgan engkeng tarqalgan usullar va tushunchalar bilan tanishtirish, xalqaro jarayonlarni tizimli tahlil qilish. xalqaro munosabatlar sub'yektlarining o'zaro ta'sirining asosiy shakllarini o'rganish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat. Fanni vazifasi-xalqaro munosabatlar evolyusiyasining asosiy tendentsiyalarining xususiyatlarini. xalqaro munosabatlar sohasidagi ilmiy bilimlarning rivojlanishining asosiy qonuniyatlarini bilish. va ularni amalda qo'llash. Xalqaro maydonda sodir bo'layotgan voqealarni mustaqil tahlil qilish, shuningdek, ularning ko'p sonli va qarama - qarshi talqin qilish ko'nikmalariga egabo'lish, xalqaro munosabatlarning nazariy muammolari bo'yicha munozaralarni tashkil qila olish. xalqaro darajadagi jamoalarda ishlash. zamonaviy xalqaro munosabatlardagi qiyinchiliklarni tushunish va taxlil etish hisoblanadi.				
Fan mazmuni					
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)					
II.1 Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:					
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (38)					
M1	Xalqaro munosabatlarga kirish				
	Xalqaro munosabatlar, davlatlar va boshqa subyektlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni o'rganish. U diplomatiya, tashqi siyosat, nizolarni hal qilish, globallashuv va xalqaro huquq kabi keng ko'lamli mavzularni o'z ichiga olishi. Xalqaro munosabatlarda bir qancha tafakkur maktablari: realizm, liberalizm va konstruktivizmdir. Xalqaro munosabatlar qiyosiy siyosat, siyosiy nazariya, siyosiy metodologiya va davlat boshqaruvi bilan bir qatorda siyosatshunoslikning asosiy subdisiplinasi sifatida keng tasniflanadi. Antropologiya, iqtisod, geografiya, huquq, falsafa, sotsiologiya va tarixni o'z ichiga olgan boshqa sohalaridan foydalanish.				
M2	Xalqaro tashkilotlar va jahon tartibi				
	Dunyodagi eng nufuzli oltita xalqaro tashkilot: Birlashgan Millatlar Tashkiloti, Shimoliy Atlantika Shartnomasi Tashkiloti (NATO), Yevropa Ittifoqi (YI), Jahon Savdo Tashkiloti (JST), Yigirmalik Guruhi (G20), va Xalqaro Jinoyat Sudi (ICC). Jahon tartibi xalqaro munosabatlarning asosiy tushunchalaridan biri sifatida. Jahon tartibitamoyillari: inson huquqlari va asosiy erkinliklarini hurmat qilishni, teng huquqlilik va xalqlarning o'z taqdirini o'zi belgilashi, tinchlik, demokratiya, adolat, tenglik, qonun ustuvorligi,				

	plyuralizm, taraqqiyot, turmush darajasini yaxshilashni rag'batlantirish va birdamlik.
M3	Immigratsiya inqirozi. AQSH va Yevropadagi siyosat dilemmalari Migratsiya inqirozi. Migratsiya inqirozi mamlakat chegaralari ichida yoki undan tashqarida aholining harakatlanishiga olib kelishi. Migratsiya shakllarining o'zgarishiga olib kelishi. Migratsiya sabablari: odamlar ish yoki iqtisodiy imkoniyat, oilaga qo'shilish yoki o'qish uchun ko'chib ketishi, mojarolar, ta'qiblar yoki keng ko'lamli inson huquqlari buzilishidan qochish uchun harakat qilishi, iqlim o'zgarishi, tabiiy ofatlar yoki boshqa ekologik omillarning salbiy ta'siriga javoban harakat qilishadi. Xalqaro migratsiya tashkiloti.
M4	Amerika va jahon iqtisodiyoti Amerika dunyodagi eng yirik milliy iqtisodiyotga ega va yetakchi global sherik hisoblanishi. 1934-yilda AQShda boshlangan va Ikkinchi jahon urushi tugaganidan keyin izchil davom ettirilgan jahon bozorlarini ochish va savdoni kengaytirish jarayoni Amerika farovonligining rivojlanishida muhim rol o'ynashi.
M5	Amerika tashqi siyosatida urush va tinchlik Amerika tashqi siyosatidagi urush sabablari. Masalalar: urush va tinchlikning xalqaro va ichki manbalari, urush va Amerika siyosiy tizimi; urush, intervensiya va sovuq urushdan keyingi davrda tinchlikning o'rnatilishi.
M6	Global iqtisodiyotni boshqarish Global iqtisodiyotni boshqarish siyosat va iqtisodiyot, davlatlar va bozorlar, xalqaro va ichki siyosat o'rtasidagi dinamik o'zaro ta'sirini o'rganish. Ishtirokchilar jahon iqtisodiyotini boshqarish xalqaro institutlar, ichki siyosat va ko'pmillatli korxonalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarda qanday shakllanayotganini keng ko'lamli nazariy nuqtai nazar va usullar tatbiqi. Liberal dunyo tartibining tizimli xususiyatlari. Xalqaro institutlarning roli, ichki iqtisodiy siyosat va siyosat. Transmilliy korporatsiyalarning strategiyalari va xatti-harakatlari.
M7	Iqlim o'zgarishi siyosati Iqlim o'zgarishi siyosatining ichki va xalqaro o'lchovlari. Tanlangan mavzular milliy, shtat va mahalliy darajadagi ta'sirlarni yumshatish bo'yicha harakatlar. Iqlim bo'yicha xalqaro kelishuvlar va hamkorlik; global iqlim ishlashining turli siyosiy natijalarga ta'siri.
M8	Rossiyani tushunish: yangi global tartibdagi uning kuchi va maqsadi Rossiya ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish va modernizatsiya nazariyalari va ularning xalqaro siyosatdagi davlat hokimiyati bilan aloqasi uchun jumboqni taqdim etishi. 1991 yilda Sovet Ittifoqining parchalanishi uning xalqaro siyosatdagi vorisi sifatida yangi Rossiya (yoki Rossiya Federatsiyasini) vujudga keltirishi. Pax Sovietica. Rossiya eng og'ir resessiyalardan birini boshdan kechirishi. Ichki va iqtisodiy asoslarini ko'rib chiqish orqali zamonaviy Rossiya tashqi siyosatining motivlarini tahlil qiladi. Xalqaro siyosatda davlat hokimiyati kontsepsiyasini o'rganish Rossyaning boshqa davlatlar siyosatiga ta'sir qilish imkoniyatlarini va uning rahbarlari ushbu resurslardan qanday sharoitlarda foydalanishini baholash.
M9	Demokratiya, taraqqiyot va qonun ustuvorligi Rivojlanishning turli o'lchovlari - iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy - shuningdek, zamonaviy institutlarning (davlat, bozor tizimlari, qonun ustuvorligi va demokratik javobgarlik) dunyoning turli jamiyatlarida rivojlanishi va boshqa omillar bilan o'zaro ta'siri. F.Fukuyama, L.Daymond, M.Makfol, A.Grzmala-Busse va demokratiya, taraqqiyot va qonun ustuvorligi haqidagi ma'ruzalari. Rangli inqiloblar
M10	O'zgaruvchan dunyoda xalqaro xavfsizlik

	O'zgaruvchan dunyoda xalqaro xavfsizlik bugungi kunda dunyo duch kelayotgan eng dolzarb xalqaro xavfsizlik muammolarini ko'rib chiqadi: yadroviy qurollar, Xitoyning yuksalishi, Ukrainadagi urush, terrorizm va iqlim o'zgarishi. Ushbu muammolarni tahlil qilish uchun siyosatshunoslik, tarix va STS (Science, Technology and Society) fanlaridan muqobil istiqbollaridan foydalaniladi. Sinf mukofotga sazovor bo'lgan ikki kunlik xalqaro muzokaralar simulyatsiyasini o'z ichiga olishi.
	Yaqin Sharq siyosati va yadro qurollari
M11	Yaqin Sharq va Yadro qurollari. Yaqin Sharqda yadro quroli tarqalishi kontekstida Yaqin Sharqning milliy xavfsizlik siyosati. Tarixiy tadqiqotlar, siyosatshunoslik va fan va texnologiya tadqiqotlari. Yaqin Sharqning milliy xavfsizlik siyosatini shakllantiradigan omillar va bu jarayonda texnologiya va innovatsiyalarning o'rni ko'rib chiqilishi.
	Yaponiya va dunyo: innovatsiyalar, iqtisodiy o'sish, globallashuv va xalqaro xavfsizlik muammolari
M12	Zamonaviy Yaponiyaning iqtisodiyoti, siyosati va xalqaro munosabatlari. Yaponiyada innovatsiyalar va iqtisodiy dinamika, Yaponiyaning xalqaro tinchlik va hamkorlikka qo'shgan hissasi va Yaponiyaning xalqaro iqtisodiy va geosiyosiy muammolarga javobi.
	Siyosiy o'zgarishlar va siyosiy rivojlanish.
M13	"Siyosiy o'zgarish" va "rivojlanish" tushunchalari. Siyosiy o'zgarishlar sharoitida barqarorlik va beqarorlik. Barqaror va o'tish davridagi siyosiy tizimlarda siyosiy o'zgarish va rivojlanish mezonlari. Siyosiy inqirozlar va inqiloblar. Barqaror jamiyatlarda siyosiy rivojlanish xususiyatlari. Ikkinchi jahon urushidan keyin G'arb mamlakatlaridagi siyosiy o'zgarishlar dinamikasi. Barqaror siyosiy tizimni qayta ishlab chiqarish sharoitida siyosiy rivojlanish tipologiyasi. Demokratik va totalitar jamiyatlarda barqarorlik. Demokratik siyosiy tizimni jamiyatdagi ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy o'zgarishlarga moslashtirish mexanizmlari. Barqarorlik siyosiy islohotlar va evolyutsion rivojlanishning zaruriy sharti sifatida.
	Yadro qurollarining xalqaro tarixi
M14	Termoyadroviy qurollar, shuningdek, termoyadro bombalari yoki, odatda, vodorod bombalari; ular odatda yadroviy qurol sifatida belgilanishi, unda energiyaning kamida bir qismi yadroviy sintez natijasida chiqarilishi.
	Global kelajak: tarix, davlatchilik, tizimlar
M15	Geosiyosat va geoiqtisodiyot, institutlar va texnologiyalar, fuqarolik va yetakchilik. Biz shaxsiy va jamoaviy vakolatlarining chegaralarini, balki imkoniyatlarini, buzuq va kutilmagan oqibatlar fenomenini va oxir-oqibat, kuchning tabiatini tushunish. Strategik tahlil va taktik chaqonlik.
	Ikkinchi jahon urushidan keyingi Yevropa xavfsizligi arxitekturas
M16	Ikkinchi jahon urushi oxiriga kelib, Yevropa va Osiyoning katta qismi, Afrikaning bir qismi xarobalarga aylangan edi. Urush harbiy va tinch aholi hayotiga ham katta zarar keltirishi. Pax Europaea (inglizcha: Yevropa tinchligi - tarixiy Pax Romanadan keyin) - Ikkinchi jahon urushidan keyin Yevropada nisbiy tinchlik davri bo'lib, unda Yevropa davlatlari o'rtasida xalqaro mojarolar yoki urushlar juda kam bo'lgan. Pax Britannica.
	Xitoy siyosati va jamiyati: ekspert rahbarligidagi seminar
M17	Xitoy siyosati va jamiyati. Xitoy siyosiy iqtisodi, partiyalararo siyosat, 1980-yildan keyingi islohotlar, shahar va qishloq tafovuti, ekologik muammolar, ommaviy axborot vositalari erkinligi, talabalar harakati va Xitoydagi oliy ta'lim.
	AQShning Eron bilan munosabatlari
M18	AQSh va Eron munosabatlarining rivojlanishi. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda

	AQSh Eronga ko'proq aralashdi. Islom respublikasi g'alabasidan keyingi munosabatlar. Ishlarning hozirgi holati va kelajak istiqbollari. AQSh diplomatiyasining asl hujjatlariga (Oq uy, Davlat departamenti va AQShning Erondagi elchixonasi) urg'u beriladi. Katta o'yinlar.
	Yevrosiyo dunyosi Platondan NATOgacha: tarix, siyosat va madaniyat
M19	Sivilizatsiyalarning yuksalishi va qulashi. Yevrosiyo makonining tarixi, siyosati va madaniyati; siyosiy va mafkuraviy harakatlar; adabiyot va san'at; va geosiyosat. Geosiyosiy paradigmalar. Mintaqaviy iqtisodiy, siyosiy va harbiy bloklar. QUAD, BRICS va boshqa formatlar
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (40)
	Internetning suiiste'moli siyosati
M1	Kishilarga zarar etkazish uchun Internetdan foydalanishning ko'plab usullari mavjud. Terrorchilar yollash uchun ijtimoiy tarmoqlardan foydalanadilar. Hukumat trollari muxolif siyosatchilarni ta'qib qilmoqda va faollar platformaning taxmini buzilishlari haqida ommaviy hisobot berishadi. Xorijiy va mahalliy aktyorlar dezinformatsiyaga to'la videolarni joylashtirmoqda. Chat ilovalarining zo'rvonlikka undash uchun ishlatilishi.
	Qiyosiy demokratik rivojlanish
M2	Tarixiy va qiyosiy nuqtai nazardan demokratiyaning rivojlanishi va mustahkamlanishiga ta'sir qiluvchi ijtimoiy, madaniy, siyosiy, iqtisodiy va xalqaro omillar. Alohida mamlakat demokratiya, demokratlashtirish va rejimning ishlashi bilan tajribaga ega. 1970-yillarning o'rtalarida boshlangan demokratlashtirishning global uchinchi to'loqiga, demokratiyaning so'nggi global tanazzuliga (noliberal populistik partiyalar va harakatlarning kuchayishi) va demokratik o'zgarishlarning zamonaviy muammolari va istiqbollari qaratilishi.
	Eron islom respublikasi va G'arb dunyosi
M3	Eron islom respublikasi uzoq va murakkab munosabatlarga ega. Islom dinining yuksalishi, uning Eronda kengayishi, Eronda islomiy g'oyalarga qarshilik ko'rsatish va ularni qabul qilish shakllari, shialikning yuksalishi va Eronning so'fiylik rivojiga ta'siri. Yevropada Uyg'onish davrining kuchayishiga Eronlik mutafakkirlarning ta'siri ko'rib chiqilishi. XX asrda Eronda zamonaviylikka islomiy munosabatning xilma-xilligi.
	Yevropa tadqiqotlariga kirish
M4	Tarixiy va zamonaviy Yevropa. Yevropa siyosati, iqtisodiyoti va madaniyati. Yevropani nima o'ziga xosligi va uning tarixi qanday ta'sir qilishi. Yevropa parlament boshqaruvi va proporsional vakillik saylov tizimlari va ularning siyosatga qanday ta'sir qilishi. Yevropa iqtisodiyoti duch keladigan muammolar. Yevropa Ittifoqi va transatlantik munosabatlar.
	Isroil: jamiyat, siyosat va tuzum
M5	Qiyosiy nuqtai nazardan zamonaviy Isroil. Dunyoda bir nechta davlatlar Amerika tasavvurini Isroil kabi egallab oldilar va shu bilan birga ular yaxshi tushunilmagan. Madaniy farqlar, tez ichki o'zgarishlar yoki raqobatlashayotgan siyosiy kun tartibi sabab bo'ladimi, bu qiziq va ta'sirchan mamlakat kamdan-kam hollarda nazariy va empirik asosli tahlillarga tortilishi. Isroilni jamiyat, siyosat, konstitutsiyaviy tuzum va qiyosiy tahliliy nuqtai nazardan eng yaxshi tushuniladigan siyosat aktori sifatida tekshirish.
	Amerika tashqi siyosatidagi muammo va dilemmalar
M6	Erkinlik va demokratiyani targ'ib qilish va butun dunyoda inson huquqlarini himoya qilishning AQSh tashqi siyosatida markaziy o'rin tutishi. Inson huquqlari umujahon deklaratsiyasida va boshqa global va mintaqaviy majburiyatlarda qayd etilgan qadriyatlar

	asrlar avval AQSh asos solgan qadriyatlarga mos kelishi. Amerika tashqi siyosatining to'rt davri: kuchsiz kuch, buyuk kuch, superqudratli, giperqudratli davlatlar.
	Urush, terrorizm va fuqarolar urushi siyosati
M7	Urush - bu butunlay yo'naltirilgan uzoq muddatli siyosiy-harbiy faoliyat, yoki tartibsiz foydalanish orqali mamlakat resurslarini qisman nazorat qilish. Harbiy kuchlar va noqonuniy siyosiy tashkilotlar. Terrorizm kamdan-kam hollarda o'z-o'zidan siyosiy o'zgarishlarga olib kelsa-da, qo'zg'olonchilar qurol kuchi bilan o'zgarishlarni amalga oshirishga urinishi. Klauzevits g'oyalari
	Xitoy siyosiy tafakkuri: 1895-2024 yillar
M8	Xitoy va G'arb dunyosi o'rtasidagi raqobat faqat iqtisodiy o'sish, texnologik taraqqiyot va harbiy kuch bilan bog'liq emas. 1895 yildan beri Xitoy mutafakkirlari Xitoyning dunyodagi o'rni, Xitoyni o'zgartirish uchun G'arb siyosiy g'oyalardan qanday foydalanganliklari, zamonaviylik muammosiga javob berish uchun Xitoy an'analari qanday ijodiy tarzda o'zgartirganliklari va eng muhimi, ular qanday qilib ilgari surilgan siyosiy ideallarga ega ekanligi haqida tasavvur qildilar. G'arbdagi muammolarni (masalan, imperializm va kapitalizm) tuzatishga qodir ekanliklarini da'vo qilish.
	Amerikadagi konservatizm turlari
M9	Amerikadagi konservativ harakat va uning asosiy yo'nalishlari. U zamonaviy erkinlik an'analari va Amerikaning ta'sis tamoyillari bilan tanishish bilan boshlanadi, chunki konservatizmi tushunish - boshqa joylarda bo'lgani kabi AQShda ham - konservatorlar saqlab qolishga intilayotgan narsalar bilan biroz tanishishni talab qiladi. Ikkinchi jahon urushidan keyingi voqealarga e'tibor qaratilishi, AQShda o'zini o'zi anglagan konservativ harakat birinchi marta milliy kuch sifatida paydo bo'lgan va bugungi kunda konservatorlar o'rtasidagi yetakchi munozaralarni o'rganish bilan yakunlanadi. Neokonservatizm.
	Qiyosiy nuqtai nazardan tashqi siyosat qarorlarini qabul qilish
M10	Mamlakatlar va ko'p tomonlama tashkilotlar tashqi va xalqaro siyosat bo'yicha qarorlarning qabul qilinishi. Tashqi siyosat qarorlarini shaxslar, byurokratiya va manfaatlar guruhlarini shakllantirishi. Ushbu gipoteza mamlakatlarning xalqaro tizimda o'zini qanday tutishi haqidagi boshqa tizimli tushuntirishlar bilan sinovdan o'tkaziladi. Kursning birinchi qismida akademik adabiyotlarni qisqacha ko'rib chiqishdan so'ng, seminar AQSh, Xitoy, Rossiya, Eron va Shimoliy Koreya, BMT tomonidan tashqi siyosat bo'yicha qarorlar qabul qilish bo'yicha bir nechta amaliy tadqiqotlar muhokama qilinadi. Millatlar va NATO.
	Millatlar iqtisodiy imkoniyatlari
M11	Mamlakatlarda iqtisodiy tafvutning mavjudligi. Mamlakatlarning so'nggi 200 yil ichida barqarorligining o'sishi. Bu mamlakatlar fuqarolari uchun qanday oqibatlarga olib keldi? Rivojlanish jarayonida geografiya, madaniyat va institutlarning roli qanday bo'lgan? Rivojlanish jarayoni ortida qanday axloqiy dilemmalar bor? Tarixiy va madaniyatlara nuqtai nazardan kelib chiqqan holda, biz iqtisodiy rivojlanishning kelib chiqishi va zamonaviy global iqtisodiyotning konfiguratsiyasiga olib kelgan yo'lning o'rganilishi. Davos forumi
	Xitoy global iqtisodiyotda
M12	Jahon iqtisodiyotida Xitoy. Asosiy e'tibor Xitoyning "Bir makon, bir yo'l" tashabbusiga qaratilishi. Xitoyning globallashuv harakatlarining asosiy tashabbusi haqida chuqur tushuncha berish. Yondashuv "Bir makon, bir yo'l" amalda qanday o'ynaganligi. Muayyan savollar: "Bir makon, bir yo'l"ning siyosiy va iqtisodiy mantiqi nima. Asosiy aktorlar. Loyihaning asosiy qismi Pekin tomonidan nazorat qiliishi va

	muvoqilashirilishi. Ushbu yirik tashabbusni tartibga solish uchun qanday byurokratik tuzilmalar yaratilgan bo'lsa? "Bir makon, bir yo'l" kimning manfaatlariga xizmat qiladi? "Bir makon, bir yo'l"ning oldida qanday muammolarning turganligi. Strategiyalar qanday rivojlanishi. Xalqaro reaksiyalarning Xitoyning globallashuv strategiyalariga qanday ta'siri. Buning AQSh-Xitoy munosabatlariga ta'siri. "Bir makon, bir yo'l"ning ichki siyosatga qanday ta'sir qiladi?
	Yangi sovuq urush. XXI-asrda buyuk davlatlar munosabatlari
M13	O'ttiz yil oldin Sovuq urush tugadi. Bugungi kunda buyuk kuchlar raqobati qaytib keldi - yoki shunday tuyuladi - ko'pchilik bizning hozirgi davrimizni AQSh, Xitoy va Rossiya o'rtasidagi "yangi sovuq urush" deb ta'riflaydi. Sovuq urush yorlig'i yorituvchi yoki buzuvchi o'xshashlikmi? XXI-asrda buyuk kuchlar raqobatiga qarshi kurashish uchun AQSh nima qilishi kerak? Ushbu kurs zamonaviy buyuk davlat munosabatlariga haqidagi savollarga javob berishga intiladi, birinchi navbatda AQSh-Rossiya va AQSh-Xitoy munosabatlarining tarixiy kelib chiqishini kuzatish, Sovuq urush va AQSh-Rossiya munosabatlari va AQSh-Xitoy o'rtasidagi o'xshashlik va farqlarni baholash. Bugungi kunda munosabatlar uch o'lchov bo'yicha - (1) Kuch, (2) Mafkura, (3) O'zaro bog'liqlik va ko'p qirralilik - va uchinchi AQShning bir tomonlama, ikki tomonlama va ko'p tomonlama siyosat ko'rsatmalarini muhokama qilish orqali. siyosatchilar.
M14	Xalqaro mojarolarni tadqiq qilish va bartaft etishning nazariy masalalari Xalqaro xavfsizlikni ta'minlashning nazariy asoslari. Xalqaro mojarolaming xususiyati va tipologiyasi. Xalqaro xavfsizlikning harbiy-siyosiy jihatlari. Xalqaro mojarolaming tadriji va dinamikasi. Xalqaro mojarolarni lynch yo'l bilan hal etish yo'llari.
M15	Globallashuv jahon siyosiy jarayoni rivojlanishining asosiy tendensiyasi sifatida Globallashuv masalalari bo'yicha nazariy munozaralar. Globallashuv sharoitida jahon iqtisodiyoti va jahon siyosati. Xalqaro munosabatlarning nodavlat ishtirokchilari. Xalqaro tartibot tushunchasi. Zamonaviy xalqaro tartibotning xususiyatlari. Sobiq "uchinchi dunyo" mamlakatlari va mintaqalari globallashuv sharoitida. Globallashuv va zamonaviy rivojlanish muammolari. Xalqaro munosabatlardagi integratsiya jarayonlari. Mintaqa, mintaqachilik, mintaqaviylashuv.
M16	Jahon siyosatining global muammolari Global muammolarning mazmuni va tipologiyasi. Global energetik muammo. Global ekologik muammo. Global dentografik muammo. Suv resurslarining global taqchilligi muammosi. iqlim o'zgarishining inson i mavjudligiga ta'siri masalasi. Zamonaviy global muammolarini hal qilish usullari.
M17	Xalqaro munosabatlar tizimida Yevropa Ittifoqi davlatlari Ikkinchi jahon urushidan keyin Yevropa davlatlari. Marshall rejasi. Fransiya va Germaniya ko'mir va po'lat uyushmasi (European Coal and Steel Community). Parij, Rim. Maastricht shartnomalari. YEXHT faoliyatining ustivor vo'nalishlari. Yevropa Ittifoqining tashkil topishi. Tashqi siyosat va xavfsizlik masalalari borasida yagona siyosatning amalga oshirilishi. Yevropa Ittifoqi institutlari.
M18	Jahon siyosatida Yaqin Sharq muammosi Yaqin Sharq mintaqasining xususiyatlari. Yaqin Sharq mojarosining kelib chiqishi. Arab-yahudiy nizosi: Suriya, Livan, Yaman masalalari. Liviya va Iroq muammosi. Misrdagi "rangli inqilob" (2013 yil). Yaqin Sharq mojarosini bartaft etishda G'arb davlatlarining siyosati. Yaqin Sharq mintaqaviy xavfsizligini ta'minlash masalasi. Yaqin Sharq va Fors ko'rfazi AQShning hayotiy manfaatlar zonasini sifatida.
M19	Jahon siyosatida Janubiy Osiyo mintaqasi Janubiy Osiyoda geosiyosiy vaziyat. Hindiston va Pokiston davlatlarining tashkil topishi. Hindiston-Pokiston mojarosi va Kashmir muammosi. 1966 yildagi Toshkent deklaratsiyasi. Janubiy Osiyoda yadroviy qurolning tarqalishi. "Markaziy-

	Janubiy Osiyo makro-mintaqasi" tushunchasi. Hindiston va buyuk davlatlar. Hindiston va mintaqaviy qudratli davlatlar. Hindistonning buyuk davlat maqomiga da'vogarligi. Hindiston yadroviy davlat sifatida. Qo'shilmaslik harakati. Gandizm. Hindiston va Markaziy Osiyo. Pokiston va uning Markaziy hamda Janubiy Osiyo mintaqaviy xavfsizligiga nisbatan yondashuvlari. Pokistonning yadroviy dasturi. Pokiston- AQSh hamkorligi. Terrorizmga qarshi kurash masalasi.
M20	Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari Tashqi siyosiy qarorlarni qabul qilish nazariyasi va amaliyoti. Tashqi siyosat va diplomatiya. Diplomatiya va diplomatik xizmat. Davlatlarning tashqi siyosiy salohiyati va milliy-davlat manfaatlar. Siyosiy tizim va tashqi siyosatning o'zaro bog'liqligi. Xalqaro siyosiy tadqiqot usullari. Axborot-tahliliy faoliyatni tashkil etish va amalga oshirish. Analitik ishlarning tarkibi va mazmuni.
III. Mashg'ulotlar shakli: Seminar mashg'uloti 5-semestr. Xalqaro munosabatlar.V(40)	
S1	Xalqaro munosabatlarga kirish
S2	Xalqaro tashkilotlar va jahon tartibi
S3	Immigratsiya inqirozi. AQSh va Yevropadagi siyosat dilemmalari
S4	Amerika va jahon iqtisodiyoti
S5	Amerika tashqi siyosatida urush va tinchlik
S6	Global iqtisodiyotni boshqarish
S7	Iqlim o'zgarishi siyosati
S8	Rossiyani tushunish: yangi global tartibdagi uning kuchi va maqsadi
S9	Demokratiya, taraqqiyot va qonun ustuvorligi
S10	Tarixiy rivojlanish jarayoni hamda ijtimoiy o'zgarishlarning xususiyatiga qarab siyosiy jarayonlarning turlari.
S11	O'zgaruvchan dunyoda xalqaro xavfsizlik
S12	Yaqin Sharq siyosati va yadro qurollari
S13	Yaponiya va dunyo: innovatsiyalar, iqtisodiy o'sish, globallashuv va xalqaro xavfsizlik muammolari
S14	Yadro qurollarining xalqaro tarixi
S15	Global kelajak: tarix, davlatchilik, tizimlar
S16	Ikkinchi jahon urushidan keyingi Yevropa xavfsizligi arxitekturas
S17	Xitoy siyosati va jamiyati: ekspert rahbarligidagi seminar
S18	AQShning Eron bilan munosabatlari
S19	Yevrosiyo dunyosi Platondan NATOgacha: tarix, siyosat va madaniyat
S20	Internetning suiiste'moli siyosati
6-semestr. Seminar Xalqaro munosabatlar VI.(40)	
S1	Qiyosiy demokratik rivojlanish
S2	Islom va G'arb dunyosi
S3	Yevropa tadqiqotlariga kirish
S4	Isroil: jamiyat, siyosat va siyosat
S5	Amerika tashqi siyosatidagi muammo va dilemmalar
S6	Urush, terrorizm va fuqarolar urushi siyosati
S7	Xitoy siyosiy tafakkuri: 1895-2024 yillar
S8	Amerikadagi konservatizm turlari

S9	Qiyosiy nuqtai nazardan tashqi siyosat qarorlarini qabul qilish
S10	Millatlar boyligi
S11	Xitoy global iqtisodiyotda
S12	Yangi sovuq urush. XXI-asrda buyuk davlatlar munosabatlari
S13	Xalqaro mojarolarni tadqiq qilish va bartaraf etishning nazariy masalalari
S14	Globallashuv jahon siyosiy jarayoni rivojlanishining asosiy tendensiyasi sifatida
S15	Jahon siyosatining global muammolari
S16	Xalqaro munosabatlar tizimida Yevropa Ittifoqi davlatlari
S17	Jahon siyosatida Yaqin Sharq muammosi
S18	Jahon siyosatida Janubiy Osiyo mintaqasi
S19	Xalqaro munosabatlar tizimida O'zbekiston
S20	Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari

Mustaqil ta'limni bajarish bo'yicha talablar:
"Xalqaro munosabatlar" fani bo'yicha mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
vamustaqil ishlarning kalendar tematik rejasi

№	Mavzu nomi
1.	Xalqaro munosabatlar (XM) ijtimoiy munosabatlarning alohida turi sifatida
2.	XM-ni o'rganishning asosiy usullari.
3.	XM tizimi, tuzilishi va darajalari.
4.	Xalqaro munosabatlarda kuchlar muvozanati va manfaatlar muvozanati
5.	Xalqaro munosabatlar nazariyasidagi asosiy paradigmalar va maktablar
6.	Fukidid va xalqaro munosabatlar falsafasining asoslari.
7.	Xalqaro munosabatlar nazariyasida kuch omili.
8.	Realizm ilmiy maktabi va unig xususiyatlari.
9.	Liberalizm ilmiy maktabi va unig xususiyatlari.
10.	Strukturaviy realizm (neorealizm. tizimli yondashuv)
11.	Xalqaro munosabatlarda ishtirokchi va "sub'ektlar" muammosi.
12.	Davlat xalqaro munosabatlarning asosiy "sub'ekti" sifatida.
13.	Xalqaro munosabatlarning nodavlat ishtirokchilari: ularningroli va vazifalari.
14.	Urush va tinchlik masalasi xalqaro munosabatlarning asosiy muammosi sifatida.
15.	Diplomatiya xalqaro munosabatlar vositasi sifatida
16.	Xalqaro munosabatlarning asosiy sub'ektlari va ularning xususiyatlari.
17.	Adolatli va adolatsiz urushlar tushunchasi.

18.	Funksionalizm va uning asosiy qoidalari. Neofunksionalizm
19.	Global, xalqaro, mintaqaviy va milliy xavfsizlik.
20.	XXI asr boshlaridagi xalqaro tartibning xususiyatlari.
21.	Xalqaro munosabatlarda nodavlat tashkilotlar.
22.	Xalqaro munosabatlar nazariyasida milliy va davlat manfaatlar nisbati.
23.	Tashqi siyosiy qarorlarni qabul qilish mexanizmi.
24.	Xalqaro munosabatlarda din omili.
25.	Strategiya tushunchasi va uning asosiy turlari.
26.	Xalqaro munosabatlarda xavfsizlikni ta'minlash masalalari.
27.	Zamonaviy geosiyosatdagi axborot urushlari. Gibrid urushiarga misolilar va
28.	Xalqaro tartib jahon tartibining muhim tarkibiy qismi sifatida.
29.	Zbigneu Bjezinskiyning "Buyuk shohmot taxtasi" asari.
30.	Genri Kissindjering "Jahon tartiboti" asari
31.	Genri Kissindjering "Diplomatiya" asari
32.	Hamkorlikning mazmuni va asosiy shakllari.
33.	Siyosiy integrasiya.
34.	Iqtisodiy integrasiya.
35.	Pragmatizm, funksionalizm, neofunksionalizm va federalizm xalqaro integrasiya modellari sifatida.
36.	Siyosiy xalqaro uyushmalarning ikki turi: amalgam va plyuralistik
37.	Xalqaro tartib tushunchasi.
38.	Xalqaro tartib jahon tartibining muhim tarkibiy qismi sifatida.
39.	Xalqaro aktyorlarning hukmronlik munosabatlari
40.	Xalqaro aktyorlarning manfaatlar munosabatlari.
41.	Xalqaro ishtirokchilarning roziligi.
42.	Xalqaro tartibning ishlashini ta'minlash mexanizmlari.
43.	Xalqaro tartibning tarixiy turlari.
44.	Markaziy va global barqarorlik.
45.	Global xalqaro tizim va mintaqaviy quyi tizimlarning parchalanishi.

46.	Buyuk davlatlar o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri harbiy to'qnashuvlarning mumkin emasligi.
47.	XXI asr boshlaridagi xalqaro tartibning xususiyatlari.
48.	Xalqaro munosabatlarni o'rganishda siyosiy tahlil usullarini qo'llash muammosi.
49.	Tashqi siyosatni xalqaro munosabatlar fanida maxsus, amaliy yo'nalish sifatida tahlil qilishning uslubiy xususiyatlari.
50.	Qaror qabul qilish nazariyasi va xalqaro munosabatlar. D. Roz.enau.
51.	Zamonaviy demokratik davlatlarda tashqi siyosiy qarorlarni qabul qilish.
52.	Bashorat qilish usullari 1. Delfiy usul. 2. Ssenariy tuzish.
53.	Xalqaro munosabatlar nazariyasida umumilmiiy. fanlararo va maxsus fan metodlarining nisbati.
54.	Klassik geosiyosiy yondashuvlar.
55.	Xemis maktabi. zamonaviy yondashuvlar.
56.	Markaziy Osiyo davlatlarining mustaqillikka erishishlari.
57.	Markaziy Osiyo hamkorlik tashkilotining yuzaga kelishi va uning faoliyati.
58.	Markaziy Osiyo integrasiyasiga nisbatan qarashlar.
59.	Mintaqa-mintaqachilik-mintaqaviylashuv konsepsiyasi.
60.	O'zbekiston Respublikasining geosiyosiy va geoiqtisodiy xususiyatlari.
61.	O'zbekiston Respublikasining milliy manfaatlar.
62.	O'zbekiston Respublikasining Tashqi siyosiy faoliyati konsepsiyasi.
63.	O'zbekiston Respublikasining Milliy xavfsizlik konsepsiyasi.
64.	O'zbekiston Respublikasi Mudofaa doktrinasi

“Xalqaro munosabatlar” fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiyaning mazmuni, mohiyati, tasnifi, uning rivojlanishi, nazariyalari bir-biri bilan bog'liq jihatlar to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; siyosiy madaniyatning xulq-atvor jihati: shakllari va stereotiplar, siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil ekanligini, liberalizm va neoliberalizm, konservatizm va neokonservatizm, sotsial demokratiyaga doir xususiyatlarni bilishi va ulardan foydalana olishi; rivojlangan mamlakatlar siyosiy madaniyati, mafkurasini siyosiy tahlil qila oladi, hokimiyat va davlatning kelib chiqishi, antropologiyasi haqidagi bilimlar asosida mushohada yurita olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. Ushbu mavzu haqida keyingi tadqiqotlar olib borgan ekspeditsiya faoliyati ham keng ma'lumotlar berib ular haqida ham o'quvchilar bilim ko'nikmasiga ega bo'ladi. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - "Xalqaro munosabatlar" fanidan talabalar, ushbu davrda tarixiy tadqiqotlar ko'lamini, davrning o'z dolzarb muammosini tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>; - Talaba "Xalqaro munosabatlar" fanining alohida fan sifatida mavqeyiga ega bo'lishi, o'rganilayotgan davr va bugungi kun tarix fanining dolzarb muammolarini to'g'ri talqin qilish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishkerak</i>. - Talaba o'zlashtirayotgan fan bo'yicha egallagan bilimlarini tahlil qilish to'plangan tarixiy tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo'llash <i>malakalariga ega bo'lishkerak</i>.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • munozara, • o'z-o'zini nazorat. • "Aqliy hujum", • "Muammo"; • Krossvord • Annogrammalar • Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

Asosiy adabiyotlar	
A1.	Ивонина О. Теория международных отношений: учебник для академического бакалавриата/ О.И.Ивонина, Ю.П.Ивонин. -М.: Издательство Юрайт, 2018.-188 с. А.Цыганков [и др.] Теория международных отношений: учебник для вузов П.А.Цыганков [и др.]: под редакцией. М.: Издательство Юрайт, 2023. - 317с. В.А. Манойло А.В., Вихарев И.А. - Теория международных отношений Учебник 1-е изд. - М.: Издательство Юрайт. 2019. -316 с. Мутагиров Д.З. История и теория международных отношений. Международные политические институты: учебник для академического бакалавриата/ Д. З. Мутагиров. -2-е изд., пер. и доп. -М.: Издательство Юрайт, 2018.-439 с. Qo'shimcha adabiyotlar Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi.-T.: "O'zbekiston", 2021, - 446 b. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. -T.: O'zbekiston, 2023. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. -T.O'zbekiston, 2022. 440-b. Xasanov U.A. Введение в теорию международных отношений. -Г.: УМЭД, 2008. Xasanov U. Xalqaro munosabatlar nazariyasi. -T.: JIDU, 2014. Якубов И.Х. Международные отношения Востока. -Т.: УМЭД, 2008. Муминова Г. Политические системы стран мира (сравнительный анализ).-?: УМЭД, 2008. Муминова Г. Политические системы мира. -Т.: УМЭД, 2009. Muminova G. Jahon siyosiy tizimlari. -T.: JIDU, 2014. Зарипова З.А. Политическая конфликтология. -Т.: УМЭД, 2009. Zaripova Z. Konfliktologiya. -T.: JIDU, 2014.

	Muminova N. Xalqaro tashkilotlar.-T.: JIDU, 2014. Bokoyev M., Raimova G., Axmedov O. Tizimli taxlil va boshkaruv qarorlarini kabul qilish. T.: Akademiya, 2012. 4506 Butayev. U.X. Jamiyat barkarorligi: O'zbekiston tajribasi. Monografiya.— Toshkent: Fan va texnologiya, 2017. Butayev. U.X. O'zbekiston milliy manfaatlarini ta'minlashning konseptual asoslari. - T.:Uzbekiston faylasuflar milliy jamiyati,2021. -204 b. Degtyarev A.A. Prikladnoy politicheskoy analiz. -M.: MGIMO (U) MID RF 2010 Axborot manbaalari www.prezident.uz - O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. www.natlib.uz - Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi www.ziyounet.uz - Ta'lim portal.
8.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv uslubiy Kengashining 2024 yil "___" dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
9.	Fan/modul uchun mas'ul: Raximova M. – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida dotsenti
10.	Taqrizchilar: - Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida dotsenti (ichki) J.Taniqulov R.Komilov – Samarqand Davlat chet tillar instituti, F.F.d, prof.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais – M.Normamatova

Falsafa va milliy g'oya
kafedra mudiri

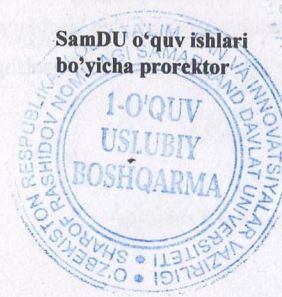
prof. A.Samadov

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar
fakulteti dekani

prof. A.Q. Aymatov

SamDU o'quv ishlari
bo'yicha prorektor

prof. A.Soleev

**“FALSAFA VA MILLIY G‘OYA” KAFEDRASIDA O‘TILADIGAN “XALQARO
MUNOSABATLAR” FANIDAN TUZILGAN FAN DASTURIGA
TAQRIZ**

“Xalqaro munosabatlar” fan dasturida talabalarda qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyutsion tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish ochib berilgan.

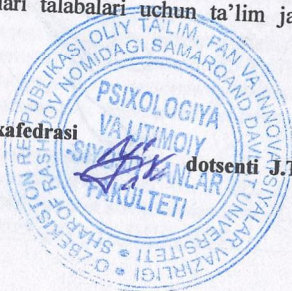
Fan dasturida fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo‘lishi va rivojlanishi bosqichlari ya’ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o‘rta asrlar va uyg‘onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo‘nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta’limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o‘rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo‘nalishlari, ularning o‘ziga xos xususiyatlarini ochib berilgan.

Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta’limotini rivojlanishiga hissa qo‘shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko‘nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o‘rgatish. tafakkur tarzining ko‘rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o‘z-o‘zini anglash va to‘g‘ri fikrlash mahorati, ko‘nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat. Yaratilgan fan dasturi oliy ta’lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o‘tilgan “Xalqaro munosabatlar” fanining mazmuni va o‘tilishi tartibini, talabalar tomonidan o‘zlashtirilishi lozim bo‘lgan bilim hamda ko‘nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi.

“Xalqaro munosabatlar” fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo‘yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta’lim yo‘nalishlari talabalari uchun ta’lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

“Falsafa va milliy g‘oya” kafedrası

dotsenti J.Taniqulov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy
siyosiy fanlar fakulteti, “Falsafa va milliy g‘oya” kafedrasining “Xalqaro munosabatlar”
faniga tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

“Xalqaro munosabatlar” fan dasturida talabalarda qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyusiyaviy tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish ochib berilgan.

Fan dasturida fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo‘lishi va rivojlanishi bosqichlari ya’ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o‘rta asrlar va uyg‘onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo‘nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta’limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o‘rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo‘nalishlari, ularning o‘ziga xos xususiyatlarini ochib berilgan.

Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta’limotini rivojlanishiga hissa qo‘shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko‘nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o‘rgatish. tafakkur tarzining ko‘rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o‘z-o‘zini anglash va to‘g‘ri fikrlash mahorati, ko‘nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.

“Xalqaro munosabatlar” fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo‘yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta’lim yo‘nalishlari talabalari uchun ta’lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Samarqand davlat chet tillar instituti Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari kafedrası professori v/b.,

